

EGRI RÓBERT

A Belügyminisztérium hatáskörébe tartozó nemzetközi rendőri tevékenység nemzetközi egyezmények és kétoldalú megállapodások alapján

Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezmény (PCC SEE)

A Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezményt (a továbbiakban: PCC SEE, keret megállapodás) 2006. május 5-én Bécsben, az Európai Unió Tanácsának osztrák elnöksége alatt írta alá hét ország: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, Moldova, Montenegró, Románia és Szerbia. Az Egyezmény 2007. október 10-én lépett hatályba, utóbb 12 tagra bővült, letéteményese Szerbia lett. Tagjai közül 6 uniós tagállam (Ausztria, Bulgária, Horvátország, Magyarország, Románia, Szlovénia), továbbá 6 nem EU-tag.

A PCC SEE által szabályozott fő együttműködési formák: információcsere, határon átnyúló (forró nyomon) üldözés, határon átnyúló megfigyelés, ellenőrzött szállítás, fedett nyomozó alkalmazása, tanúvédelem, DNS-profilok és egyéb azonosítási anyagok átadása és összehasonlítása, közös nyomozó csoport létrehozása, közös határ menti járőrszolgálat, valamint közös központokban történő együttműködés. A PCC SEE a felsorolt együttműködési formák kereteit és nemzetközi jogi alapját teremtette meg. A PCC SEE-t Magyarországon a Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezmény kihirdetéséről szóló 2012. évi XCII. törvény hirdette ki 2012 júliusában, a hatálybalépés időpontja 2012. december 11.

A fenti együttműködés továbbfejlesztéseként 2018. szeptember 13–14. között Bécsben megrendezett miniszteri szintű konferencián Magyarország részéről is aláírásra került a Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezmény Szerződő Felei közötti, prümi mintára megvalósuló, DNS-adatok, daktiloszkópiai adatok és gépjármű-nyilvántartási adatok automatizált cseréjéről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás), valamint annak Végrehajtási Megállapodása. A Megállapodást és annak Végrehajtási Megállapodását, Szlovénia és Bosznia-Hercegovina kivételével, minden szerződő fél aláírta a konferencia keretében.

Az Európai Bizottság 2019. október 11-én kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország, Ausztria, Bulgária és Románia ellen a Megállapodás uniós joggal való összeegyeztethetőségének hiánya miatt. A Bizottság álláspontja szerint a Megállapodás a hatályos uniós szintű prümi típusú adatcsere megkettőzését jelenti, mivel nem teszi egyértelművé, hogy az uniós tagállamok közötti adatcsere az uniós jog, és nem a Megállapodás alapján történik.

A 2019. október 16–17-én Szarajevóban megtartott ülésen a tagállami szakértők egyhangúlag támogatták az osztrák javaslatot. Ausztria a csatlakozási záradék módosítása és a Bizottság aggályainak eloszlátása érdekében a Megállapodás módosításáról szóló jegyzőkönyvet javasolt: a Délkelet-európai Rendőri Együttműködési Egyezmény Felei között létrejött, a DNS-adatok, a daktiloszkópiai adatok és a gépjármű-nyilvántartási adatok automatizált cseréjéről szóló Megállapodás módosításáról szóló Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) elfogadása szükséges.

Annak érdekében, hogy a kötelezettségszegési eljárást a Bizottság megszüntesse az EU-tagsággal rendelkező szerződő felekkel szemben, több körben is tárgyalást folytattak a Megállapodás megfelelő módosításával kapcsolatban.

A Jegyzőkönyvet Magyarország a 22. Miniszteri Bizottsági ülésen 2021. november 30-án írta alá, melyet az Igazságügyi Minisztérium közbenjárásával jeleztünk a Bizottság felé. 2022. március 21-ével minden szerződő fél aláírta a Jegyzőkönyvet.

A közelmúltban megrendezett üléseken gyakran felmerülő témák: a megállapodások ratifikálása, illegális migráció a Nyugat-Balkánon keresztül, a Megállapodás csatlakozási záradékának módosítása.

Salzburg Fórum

A Salzburg Fórum közép-európai biztonsági partnerségként alakult meg 2000-ben Ausztria kezdeményezésére. Magyarország az alapító országok között szerepelt. Jelenleg 9 ország vesz részt a Fórumon: Ausztria, Bulgária, Horvátország, Csehország, Magyarország, Lengyelország, Románia, Szlovákia és Szlovénia. A magas szintű ülésekre rendszeresen meghívást kapnak a nyugat-balkáni országok és Moldova is, mint a Salzburg Fórum Barátai csoport.

A Fórum eredeti célja a regionális együttműködés megerősítése volt a belső biztonság területén, valamint a Salzburg Fórum partnereinek a támogatása az EU-csatlakozásra való felkészülésükben. Az együttműködés most a következő három szintre összpontosít:

1. Együttműködés és lobbizás az EU-n belül (például egy Salzburg Fórum tagállam EU-elnöksége idején. Együttműködés a bel- és igazságügyi terület jövőbeni fejlesztését illetően.);
2. Együttműködés regionális szinten (például rendőrségi együttműködési központok, operatív szakértői értekezletek és munkacsoportok);

3. Együttműködés harmadik országokkal (például a származási országokkal való együttműködés az illegális migráció elleni küzdelemben).

A Salzburg Fórum legutóbbi miniszteri konferenciája 2024. október 23–24. között került megrendezésre Bulgáriában (Szófia), hiszen a 2024-es év második felében Bulgária töltötte be az elnöki szerepet.

A miniszteri konferencián a szervezett bűnözés elleni közös fellépésről, a migráncsempészet és az illegális migráció elleni küzdelemtől egyeztettek a résztvevők, valamint elfogadták a Közös Nyilatkozatot.

2025-ben Horvátország vette át az elnökséget, amely folytatja a bolgár elnökség munkáját az embercsempészet és az emberkereskedelem megelőzése kapcsán. Prioritást jelent majd a külső határok védelmének erősítése, a menekültügyi rendszer megerősítése, a Frontex kapacitásainak hatékonyabb becsatornázása, a kifelé irányuló politikák harmonizálása, a szervezett bűnözői csoportok és a kábítószer-csempészet elleni küzdelem fokozása, a környezeti bűncselekmények elleni fellépés.

A horvát elnökség a következő miniszteri konferenciát a 2025. április és június közötti időszakban szeretné megtartani Zágrábban, a pontos időpontról később adnak tájékoztatást.

A Belső Biztonsági Alap

A Belügyminisztérium hatáskörébe tartozó Belső Biztonsági Alap keretében finanszírozott projektek részeként 2017 és 2024 között összesen 16+1 (NAV) fő összekötő tisztviselői került ki-helyezésre 8+1 projekt keretében.

Helyszínek és kedvezményezettek:

- Törökország (Isztambul, Ankara) – Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda

- Egyesült Királyság (London) – ORFK Nemzetközi Bűnügyi Együttműködési Központ
- Hollandia (Hága) – Terrorelhárítási Központ, Nemzeti Információs Központ, illetve egy új projekt keretében a Nemzeti Adó- és Vámhivatal is helyezett ki összekötőt az Europolhoz.
- A 16 fő kihelyezésével érintett projektek összértéke közel 771 M Ft volt.

Az összekötő tisztviselők szakmai feladataikat elsősorban a következő bűnügyi szakterületekhez kapcsolódva végezték:

- súlyos és szervezett, határon átnyúló bűnözés, Europol, Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegetettségek Ellen (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats – EMPACT) prioritások
- kiberbűnözés – beleértve:
 - a) kibertámadások,
 - b) gyermekek online szexuális kizsákmányolása,
 - c) bankkártya-csalások,
- emberkereskedelem;
- kábítószer-kereskedelem;
- migráncsempészség;
- szervezett vagyon elleni bűncselekmények, csalás, gazdasági és pénzügyi bűncselekmények – beleértve:
 - a) bűnözés finanszírozása, pénzmosás, vagyonvisszaszerzés,
 - b) szellemi alkotáshoz kapcsolódó bűncselekmények, áru- és fizetőeszköz-hamisítás,
 - c) hiányzó kereskedő útján elkövetett csalás (Missing Trader Intra Community – MTIC),
 - d) jövedéki csalás.
- Terrorizmus – beleértve:

Egri Róbert: A Belügyminisztérium hatáskörébe tartozó nemzetközi rendőri tevékenység nemzetközi egyezmények és kétoldalú megállapodások alapján

- a) a terrorizmus-finanszírozást és
- b) a PNR (utas-nyilvántartási adatállomány) használatát is.

A belügyi összekötők szerepe a Belügyminisztérium Nemzetközi és Uniós Helyettes Államtitkár szakmai irányítása alatt

A belügyi összekötőket a Belügyminisztérium a kilencvenes évektől akkreditálja a különböző állomáshelyekre. Korábban Brüsszel, Hága, Kijev, Zágráb és Moszkva voltak az állomáshelyek.

Jelenleg a Belügyminisztérium nyugat-balkáni belügyi attaséja Szkopjében, Észak-Macedónia fővárosában rezidens. Szolgálati helye Magyarország szkopjei nagykövetsége. Innen látja el összekötői feladatait a következő nyugat-balkáni országokkal: Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Koszovó és Montenegró. A posztot 2024. január elsejétől Erdős István tű. ezredes tölti be.

A belügyi attasé fő feladata Magyarország és a fent felsorolt nyugat-balkáni országok között a Belügyminisztérium és az önálló belügyi szervek kompetenciájába tartozó területeken az információáramlás biztosítása, az együttműködés segítése és koordinációja.

Feladatai részleteiben az alábbiak:

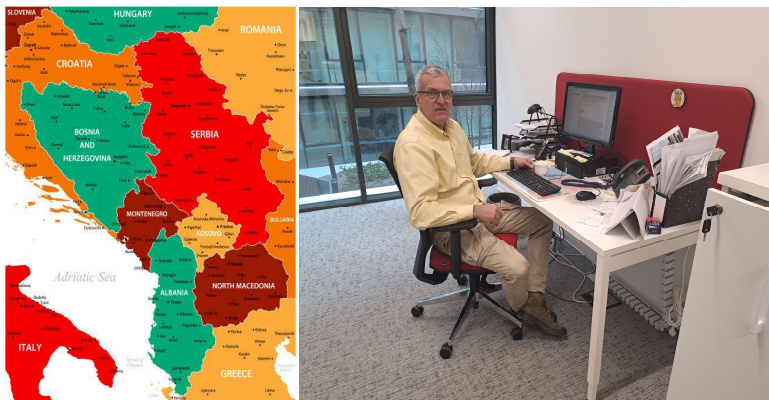
- Képviseli a fogadó ország hatáskörrel rendelkező szervénél a Belügyminisztériumot.
- Tevékenyen közreműködik és elősegíti a kétoldalú nemzetközi szerződésekben foglalt feladatok megvalósítását, aktívan részt vesz a belügyi szakterületet érintő, előkészítés alatt álló állam- és kormányközi szerződésekkel összefüggő találkozók szervezésében, lebonyolításában, a szakértői tárgyalások munkájában.

- Szervezi, intézi és végrehajtja a Belügyminisztérium, valamint az önálló belügyi szervek vezetői szintű látogatásaival és a fogadó ország hatáskörrel rendelkező szervei vezetőinek magyarországi hivatalos látogatásaival összefüggő programszervező és előkészítő munkát. Szükség szerint részt vesz a tárgyaló delegáció munkájában.
- Folyamatos tájékoztatást ad a fogadó ország közbiztonsági, határrendészeti helyzetéről, vonatkozó jogi szabályozásának változásáról, a fogadó ország szerveinél történt változásokról.
- A fogadó ország kérésére a magyar jogszabályok által lehetővé tett mértékig, a küldő szerv tájékoztatása mellett tájékoztatást nyújt a magyar közbiztonsági helyzetről, a magyar jogi háttérrel, a magyar szerveknél bekövetkezett személyi változásokról.
- Megismeri és tájékoztatást ad a fogadó ország feladatkörrel rendelkező minisztériumai és rendészeti szervei stratégiájáról, célkitűzéseiről, figyelemmel kíséri nemzetközi kapcsolatainak alakulását, beszámol annak fő irányairól, jellegzetességeiről.
- Közreműködik a két ország erre felhatalmazott közvetlenül, konkrét ügyekben együttműködő szervei által tartott szakértői találkozók munkájában, a konkrét ügyekre vonatkozó megkeresések teljesítésében.
- Elősegíti a magyar szervek által igényelt információk beszerzését.
- Együttműködik és folyamatosan kapcsolatot tart, és arról rendszeresen beszámol harmadik országok hasonló feladatot ellátó képviselőivel.
- Végzett munkájáról (mennyiség, jelleg), a felkérések, utasítások, megkeresések teljesítéséről, kapcsolatrendszeréről és kapcsolatépítéséről évente, utasításra soron

Egri Róbert: A Belügyminisztérium hatáskörébe tartozó nemzetközi rendőri tevékenység nemzetközi egyezmények és kétoldalú megállapodások alapján

kívül beszámol az európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkárnak.

- Ellátja az utasításra jogosultak által meghatározott egyéb feladatokat – kivéve, ha azzal bűncselekményt követne el – és a munkakörhöz kapcsolódó eseti feladatokat.

55-56. számú kép

A belügyi attassék telepítésének helyszínei, valamint Dr. Egri Róbert